

ЕДИНЪ БРОН
10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОН
10 ст.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЪЛНИКЪ, СРЪДЪ

Абонаментъ за България: 7 лв. шестмесечно; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 с.

По дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Ржкопи.

— Всичко що се отнася до в-ка се адресува: — се връщатъ назадъ.

Независима България. — Организирането на българитѣ въ Русия. — Анархията въ Русия. — Кюстенджанско пристанище — Д-ръ Радославовъ за посѣщението на императоръ Вилхелмъ. — Д-ръ Милетичъ за Добруджа въ нѣмския печатъ — Демократическа конференция въ Русия. — Изъ миналото на Добруджа.

НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ

Н. Н.

Организирано на българитѣ въ Русия

Днесъ 5/X е празникътъ на независимостта: България бѣ провъзгласена за независима държава прѣди деветъ години на днешенъ день.

Свърхчовѣшкитѣ усилия на три разни поколения, които не може рѣзко да се разграничатъ едно отъ друго, бѣха увѣчани на днешенъ денъ не съ тържествени вѣнцы, който тѣ мъченишки носѣха прѣзъ цѣлия си животъ, а съ розови вѣнцы на успѣха. Дѣлото на самоотвържения ратници отъ черковнитѣ борби, бурната и херойчна дѣйностъ на борцитѣ отъ революционната епоха, упоритата строителна работа на непосредственитѣ творци на княжеството България на 5/X 1808 г. бѣ закрѣплена. Опрено на българския въоръженъ народъ, княжество България прѣди деветъ години се провъзгласи въ независимо Царство.

Но на сегашното българско поколение му прѣдстоеше недоизвинатъ отъ неговитѣ героични прѣдци страдалчески пѣтъ. България бѣ провъзгласена за независима държава, но цѣлокупниятъ български народъ още не бѣ дообединенъ; завитѣ на ратницѣ отъ черковнитѣ и революционни борби още окончателно не бѣха завършени. Гробътъ на Свети Климентъ Охридски и родниятъ край на Караджата бѣха въ неприятелски ржѣ, свирѣше ги вражески кракъ.

И нашето поколение взе мъченишкия кръстъ, оставенъ отъ нашитѣ прѣдци, за да доизкара недоимания пѣтъ. Изпълнявайки оставения завѣтъ, то води три кървопрелитни войни; осѣя съ свети кости полетата на Тракия и Добруджа, живописнитѣ планини на Македония и Моравско.

Врѣменнитѣ неуспѣхи въ междусъюзнишката война бѣха единъ тѣженъ инцидентъ, но само инцидентъ; Букурещкиятъ договоръ остана единъ печаленъ споменъ.

Прѣзъ сегашната война, ужасна и опустошителна, българскиятъ въоръженъ народъ доизкара дѣлото на своитѣ бащи и дѣди, дѣлото на тритѣ прѣдци поколения. Остатъ му вече да запази отъ хишнитѣ домогвания на нашитѣ неприатели, тѣхнитѣ гробове, гробоветъ на падналитѣ другари по бойнитѣ полета.

И той мъжествено ги брани и трѣбва да ги брани. Защищавайки светитѣ мѣста, дѣто е пролѣта българска кръвь, дѣто се говори нашия звученъ езикъ, българскиятъ въоръженъ народъ пѣма да остави да отидатъ напусто свърхчовѣшкитѣ усилия и кръвнитѣ жертви на нашитѣ прѣдци, на падналитѣ върху полето на честта другари; да отидатъ напусто и неговитѣ собствени досегашни мѣки и страдания, прѣнасяни съ стонческото търпение на блѣдоликъ Назарянъ, който самъ е носѣлъ мъченишкия си кръстъ за Голгота.

Само така — съ сѣжни жертви и търпѣние, съ самоотрицание и твърда воля — може да се запази и независимостта на България, която се крѣпи прѣзъ тая страшна война, главно върху ножа на българския войникъ.

Рускиятъ вѣстникъ „Новая жизнь“ напоследѣтъ съобща, че известиятъ у насъ руски професоръ Державинъ, който слѣдъ балканската война въ своята студия «сръбско-българскитѣ взаимни отношения и македонски въпросъ» горѣщо защита нашата кауза, се е заемъ съ високоблагородната задача да организира въ просвѣтно отношение българското население въ южна Русия геср. това въ Таврическата и Екатеринославската губернии, дѣто има цѣли села съ българско население, занимающе се съ земледѣлие и градинарство. Въ гр. Бердянскъ се е образувалъ врѣмененъ изпълнителенъ комитетъ на българско народно просвѣтително дружество „Напрѣдѣкъ“ съ клонове въ гр. Ногайскъ и селата Прѣславъ и Дрѣновка, дѣто за членове на дружеството до сега сж се записали около 200 души.

Руската революция, ако и до сега не е донесла за народитѣ въ Русия желаниа отъ всички миръ, ако и да не оправда надеждитѣ, които ѝ възлагаше измъченото отъ войната челоуѣчество за бързото турине край на послѣдната, въ всѣхъ случаи тя допринесе твърдѣ много за националното самоопредѣлене на народитѣ въ своята страна. Моуунгътъ, издигнатъ отъ революцията, че войната трѣбва да се склучи чрѣзъ такъвъ миръ, който прѣди всичко да даде възможностъ на всѣхъ народъ самостоятелно и свободно да се развива, всѣхъ народъ да бѣде обединенъ въ едно политическо цѣло, бѣде поерѣщанъ съ възторгъ отъ българския народъ, който се намѣси въ сѣтовната война за националното си обединение. Но не само по отношение на народитѣ възпъ отъ Русия, но и за многобройнитѣ народности въ самата нея, революцията откри надеждата за свободно национално прѣусистване. Полша, Финляндия, Украйна изявиха мощно своето право не само за своето национално самоопредѣлене въ областта на просвѣтата, но и въ тая на политическото устройство. Разбира се, стремлението за самостоятелно политическо съществуване и отдѣлане отъ Русия, си позволяватъ само народи, които съставяватъ грамадна частъ отъ нейното население, каквито сж поляцитѣ, финландцитѣ и украинцитѣ. Другитѣ народности се задоволяватъ само съ извоюване на свобода за своето национално развитие въ просвѣтно отношение. Такъвъ е случая и съ организирането на българското население въ Русия въ просвѣтно отношение отъ страна на даровити и безпристрастенъ руски ученъ. Отваряне читалища, откриване курсове за подготовка на учители, които ще учатъ дѣцата на матерния имъ езикъ — такава е цѣльта на тая българска организация. И това, което трѣбва да изпѣли съ истинска радостъ сърдцата на всички българи, то е, че въпрѣдъ обстоятелството, че ние сме въ война съ Русия, тамъ на нашето плѣме, макаръ и малко, му се дава възможностъ да се организира.

Ние добруджанцитѣ имаме особени основания да се радваме отъ този фактъ и да почерпимъ импулъсъ за още по-енергично и усилено организиране на българския народъ въ културно и политическо отношение. Когато въ една Русия нашиятъ народъ се организира, колко повече това трѣбва да става въ Добруджа, дѣто масата на населението е българска и която въ отнографско и историческо отношение трѣбва да съставлява нераздѣлна частъ отъ цѣло-

купното българско отечество. Ако българитѣ въ Русия се организиратъ, ние тукъ добруджанцитѣ, които сме озабени съ даруваната отъ българското мощно оржѣие свобода, трѣбва да повдигнемъ нашето национално съзнание, трѣбва да се сплотимъ въ едно цѣло, което да бѣде способно въ рѣшителния моментъ да се противопостави съ всички срдѣства противъ всѣхъ единъ опитъ, отъ дѣто и да иде той, който цѣли наново да ни откъсне отъ нашето отечество и да ни прѣдаде на безвъзвратно унищожение на некултурния ромѣинъ.

Д-ръ Ив. Пенанковъ.

Кюстенджанското пристанище

IV

Друга една роля, която ромѣнскитѣ политици желяха да наложатъ на Кюстенджа, бѣше тази на изключителенъ пътъ на вноса и износа на цѣлата страна.

За да се гласува по-лесно значителнитѣ кредити, които бѣха въ сжщностъ прѣднизначени да създадатъ по тѣсни свръзки между Ромѣния и Добруджа, въ популярната преса както и въ законодателнитѣ тѣла, като се забраваше че все тамъ бѣха се отправили по-рано всички въображаеми клевети противъ Кюстенджа, лансира се по-лесно твърдението, че Кюстенджанското пристанище е ключа за бъдещето на Ромѣния; то ще привлече не само срдѣнеевропейския транзитъ, но едновременно прѣзъ него ще се отправятъ и всичката износна и вносна търговия на страната, като се създадатъ условия за единъ нечуванъ и неосъжданъ подъемъ.

Обаче и слѣдъ четиридесетъ годишни усилия, и слѣдъ безбройни парични жертви, цифритѣ показватъ че непрѣстанно повтаряната фраза за значението на Кюстенджа като вносенъ и износенъ пунктъ е сжмъ така чужда на дѣйствителността, както е неоснователно и твърдението, че Европейската търговия сж изтогъ не може да съществува, ако не се транзитиратъ стоцитѣ именно прѣзъ Кюстенджа.

**

За вносната и износна търговия, която е вършена прѣзъ Кюстенджанското пристанище въ миналитѣ столѣтия, не прѣтържваме никакви точни данни. Тѣй като самото пристанище не е играло първенствующа роля, то не е било почти никога подробно описано отъ пътешественицитѣ, както е билъ случая съ Варна*). Тогавашинитѣ разбиръ на корабѣтъ допускатъ, при добро врѣме, да се товарятъ и разтоварятъ стоки едѣла и не въ всѣждѣ по морския брѣгъ. Между Варна, която е важенъ търговски центръ и до устиата на Дунавъ, разни пътешественици изброяватъ до десетина пристанища. Самата тази децентрализация на пристанишното дѣло вече посочва, че Кюстенджа не може да върши пѣкво значителна търговия. При това, тя не е нито пътъ на нѣкакъвъ транзитъ, както е била напр. Варна**), нито при тогавашиното състояние на пѣтиката по сухо е могла да разполага съ нѣкакъвъ пространенъ хинтерландъ, нито пъкъ производството на близъ-

*) Напр. важно съчинение на Wilhelm Coker-Roic durch Polen, Russland, Schweden, etc. отъ 1786 г. когато описва пристанищата отъ западния брѣгъ на Черното-Море съвѣтъ и не споменава за Кюстенджа, а Peyssonet не дава никакви подробности, а на широко говори за Варна.

**) Споредъ M. Jorga-Chilia si Cetatea alba, въ срдѣнитѣ вѣкове единъ отъ пѣтиката на срдѣнеевропейската търговия съ Леванта е минавалъ прѣзъ Варна, а другъ прѣзъ Кафа и Килив, тѣй че Кюстенджа е оставала между пѣтиката на тези транзитъ, безъ никога да е служила за транзитно пристанище.

Нашите предци били здраво настанени въ Добра
руджа и Мизия, откато побѣдили въ 679 Византия
заели гр. Варна. Споредъ другъ историкъ, като се
стванили въ 679 около 100,000 (сто хиляди) българ
отсели Дунава, въ Добруджа, императоръ Константин
IV Погонати се задължил да вът плаща годишна дан
откато е прѣдалъ на Асарухъ Мизия.

въ германската главна квартира, за да прѣладе на фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ по случай 70 годишнината отъ рождението му едно саморъчно писмо на императоръ Карлъ. Писмото съдържа извънредно топли думи. Фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ е приелъ днесъ подполковникъ баронъ Катинели въ главната квартира, който му връчилъ императорското саморъчно писмо. Фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ е билъ дълбоко трогнатъ отъ направената му честъ и отъ съдържанието на писмото.

Конгреса на професионалните синдикати. Бернъ. Международниятъ конгресъ на професионалните синдикати биде откритъ. На конгреса участваха германски, датски, шведски, австро-унгарски, норвежки и холандски делегати. Италиански и французки делегати не пристигнаха, тъй като не имъ били дадени паспорти. Конгресътъ ще започне да заседава на 2 октомврий.

Седмдесетъ годишнината на Хинденбурга. Берлинъ. Държавниятъ секретаръ за външните работи фонъ Кюлманъ е отпратилъ до фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ една телеграма, въ която се казва: цѣлните германски народъ честува днештъ 2-октомври съ топли признателности за освобождението на цѣлнотъ по-крайини, съ непоколебимо довѣрие въ мощната отбрана на Империята и съ твърда вѣра за щастливото бъдеще на Германия.

Солидарността на Съгласието. Петроградъ. Тѣй като рускиятъ печатъ изказа опасение да не би съюзниците ни подъ впечатлението на нашата врѣменно военна слабостъ, да сключатъ миръ въ ущърбъ на Русия, Петроградската телеграфна агенция е отълюномана да заяви, какво английското, французкото и италианското правителство опровергаватъ категорично призиваното на съюзните сили намѣрение да се възползватъ отъ трудното положение, въ което се намира Русия, за да си обезпечатъ собственитъ интереси. Английскиятъ посланикъ заяви официално, че никога Великобритания не ще даде съгласието си за подобна политика. Французкиятъ посланикъ уведоми врѣменното правителство, че напоследѣтъ едно лице, което заемало въ Германия важни политически постъ, се опитало да започне прѣговори съ нѣколко политически маже съ цѣлъ да се разискватъ интересувашитъ Франция въпроси, но този германски опитъ билъ отхвърленъ съ възмущение. Италианскиятъ посланикъ заяви отъ своя страна на врѣменното правителство, че Италия ще продължава да съдѣйствува за общата кауза и че тя отхвърля всѣка мисълъ за мирни прѣговори, прѣнебрегащи интереситъ на Русия.

Изъ чуждия и нашия печатъ.

Изявления на главнокомандуващия

Маджарскиятъ „Авъ Ештъ“ публикува единъ разговоръ съ нашия главнокомандуващъ генералъ Желъжъ, който между другото е казалъ: Цѣлниятъ български народъ е проникнатъ отъ идеята за обединението на всички българи. Стремекъ къмъ това обединение опрѣдѣля изключително българската политика, движи нейната дипломатия и войната.

Лишени отъ каква и да е поддръжка, българитъ подписаха Букурещкия разбойнички договоръ; обаче непрѣжжаното мисълъ какъ ще могатъ да разчитатъ смѣткатъ съ своитъ непрятелъ. Въ това думовно състояние се намираше българскиятъ народъ прѣзъ юли 1914 год. Макаръ още не напълно подготвенъ, макаръ неговитъ рани още незаздравели, той не се питаше, защо почнаха войната голѣмитъ

народи; българскиятъ народъ разбираше добръ само своитъ собствени интереси.

Д-ръ Радославовъ за посѣщението на императоръ Вилхелмъ

Министръ-прѣседателятъ д-ръ Радославовъ приелъ софийския кореспондентъ на Vossische Zeitung, който го запиталъ за значението на новото посѣщение на германския императоръ при царъ Фердинандъ.

„По това, — отговорилъ министръ-прѣседателятъ, — мога само това да ви кажа, че царътъ е много доволенъ отъ посѣщението“.

Слѣдъ това, Радославовъ добавилъ: „Тази срѣща и едно друго крупно събитие, което ще стане тия дни, ще дадатъ на Съгласието още едно ново доказателство за единодушното на нашитъ правителства и владѣтелски домове.“

Кореспондентътъ запиталъ, какво се разбира подъ прѣдстоящо събитие, на което Радославовъ отговорилъ: Засега това е тайна. Потърпете малко. То не е вече далечъ“.

Д-ръ Милетичъ за Добруджа въ вѣмския печатъ

Берлинъ. Професорътъ при софийския университетъ Д-ръ Милетичъ обнародва въ „Фосинге Цайтунгъ“ една статия за претенциитъ на България върху Добруджа. Авторътъ изразява волята на българския народъ да се присѣдини Добруджа за винаги къмъ България и цѣлата областъ да не се връща никога вече на ромнитъ. Врѣщането на Добруджа, казва Д-ръ Милетичъ, ще значи не само да пожертвуваме интереситъ на отечеството, но и да изневеримъ на освободенитъ отъ ромнско иго наши сънародници, които сж най-високо развитото население на сѣверна Добруджа и които изтърпватъ при мисълта, че може да попадатъ отново подъ ромнско иго. Разчитайки на безусловното рѣшение на българското правителство, че за напредъ Добруджа ще биде нераздѣлна частъ отъ България, българитъ въ сѣверна Добруджа се отдадоха отново на мирни занятия и работятъ особено за създаването на български народни училища.

Слѣдъ единъ исторически прѣследъ на тази областъ, която въ 1878 г. Ромъния сама посочи за българска страна и отказване да я приеме и слѣдъ като излага стопанското положение на Добруджа, докторъ Милетичъ заключава, че за напредъ на България трѣбва да се повѣри отбраната на сѣверна Добруджа, тази историческа порта за нешествие въ България. Само нейнитъ собствени и храбри синове могатъ да я бранятъ, защото само българскитъ войници, заедно съ българския народъ, могатъ, стоици на постъ до устието на Дунава, да гарантиратъ сигурността на тази областъ. Ако прѣзъ тази война българитъ изгониха изъ Добруджа даже руситъ, то за напредъ тѣ още по-непоколебимо ще държатъ за това старо българско наслѣдство. Никога българитъ не ще допуснатъ една чужда армия въ Добруджа. Така тѣ ще създадатъ една силна и сигурна отбрана на дунавската граница чакъ до морето, въ що

което ще биде отъ най-големо значение за централнитъ сили, както и за Турция, по отношение на Цариградъ.

Милетичъ изтъква и безспорното право на България върху Македония и Моравската областъ. Общата рѣчна граница съ Унгрия ще цѣлрѣди свободното плаване по Дунава и стопанския напредѣкъ на двѣтѣ държави.

За-българскиятъ народъ е дѣйствително извоювано и владѣнието на Овресъ и Кавала.

Като частъ отъ обединена велика България, Добруджа ще биде една важна крѣпостъ за защита на мира въ юго-источна Европа.

Хроника

Нурсове по прѣхраната. За да може да се знаятъ добръ наредбитъ на Дирекцията отъ всички нейни органи и начинитъ за тѣхното прилагане, както и да се познава добръ организацията на функциитъ, правата и задълженията на разнитъ институти, прѣдвидени въ правилника за организацията и дѣйността на Дирекцията и подчиненитъ ѝ органи, устроена се при Дирекцията за ст. грижи въ София специаленъ курсъ, който ще трае отъ 15—20 (включително) октомврий т. г. Въ курса ще присѣдствуватъ:

1. Всички инспектори и делегати на Дирекцията; 2. По единъ прѣдставителъ на Извънреднитъ комисии въ Македония, Моравско, Добруджа и Драмско; 3. По единъ прѣдседателъ на Окръжнитъ комисии по прѣхраната, избранъ между членоветъ. Всички тия лица да се явятъ на 15 октомврий т. г. въ 9 часа заранта въ салона на Дирекцията, дѣто ще заседава курса.

Въ курса ще се прочетатъ слѣднитъ лекции отъ посоченитъ лица: 1. Храни: отчетностъ (партидни книги) засѣване—поручикъ Найденовъ. 2. Добитѣк: водене на книгата въ общитъ и Районитъ комитети — поручикъ Дюлгеровъ. 3. Животински продукти: запазване, отчетностъ—офиц. кандидатъ Табаковъ. 4. Растителни продукти—воененъ агрономъ П. Челишевъ. 5. Реквизиция и иземване—майоръ Ганушевъ. 6. Прѣдмети отъ първа необходимостъ—поручикъ Стоенчевъ. 7. Нормиране на цѣнитъ и печалбитъ—Д-ръ Ив. Екимовъ. 8. Релъ и начинъ на купуване и продаване на стокитъ—Г. Минчевъ. 9. Счетоводството на комитетитъ и счетоводството на общинитъ—Д. Колевъ. 10. Инспекция на комитетитъ и на общинскитъ управления—Кочановъ. 11. Съставяне на актове—поручикъ Ламбревъ. 12. Организация на прѣхраната; население; продоволствени книжа (списъци, книжки, купони и др.), складове и магазини; отчетане—Г. Пенчевъ. 13. Комитети и комисии (организация, персоналъ, дѣйности)—Ир. Беловъ.

Варненскиятъ археологически музей благодаренъ на г-жа Мария Нейко Стойнова отъ с. Теляръ-гъолъ за подарената отъ нея старина — женски бюстъ отъ камъкъ.

Разиѣна на пѣлнициитъ. Постигнато е споразумѣние между нашето и руското правителство за разиѣна на пѣлници-инвалиди тежко ранени.

Пожертвуванията за Червения кръстъ. Отъ мобилизацията до днесъ въ Централната каса на Червения кръстъ сж постъпили 4.355.642 л.

Добруджанци, ореге и сѣйте! Не оставайте незащитни нѣди земя. Така вие ще изпълните най-добръ вашия дългъ къмъ героитъ, които сега при устието на Дунавъ бранятъ непоколебимо свободата на нашата родина.

Споредъ една студия, „История на българитъ отъ появата имъ въ Европа“ отъ нашия историкъ проф. В. Н. Златарски. (Годишникъ на Софийския университетъ, 1915, стр. 99 и сл.)

Исперихъ е миналъ Дунава съ своитъ българи, една малобройна орда, не враждебно, откато се задържалъ доста врѣме въ Бесарабия, търсейки мѣсто (сгодно) за поселения. Неговото обрѣщане къмъ византийското правителство било повеле отъ желателно за неслѣдното, за да се обезпачатъ прѣзъ него словѣнитъ, които безнаказано кръстосвали по цѣлия Балкански полуостровъ. Константинъ II (641—668) се билъ убѣдилъ, че по никой начинъ той не ще може отблъсна словѣнитъ отъ Дунава. Ако туй Исперихово движение е било враждебно, то надали би се закрѣпило въ най-сѣверо-източния катъ на Добруджа, а би се продължило, както прѣдшнитъ нахлувания, навътрѣ. Туй минуване е било малко по-дому отъ гр. Сакча, и то не може да се отнесе слѣдъ началото на 660-тѣ години. Арабитъ държали Цариградъ обсаденъ отъ 669—678, като го залпаждали. Исперихъ почналъ тогавъ да разширява областта си, като е достигналъ до най-тѣсното мѣсто на Дунавъ—Черно-море, между Черна-вода и Кюстенджа. Щомъ при Константинъ IV Поглотъ се оттегляли арабитъ отъ около Цариградъ, първата му работа е била, да се освободи отъ българитъ, но не сполучилъ. И Теофанъ и Никифоръ ни

разказватъ, че наскоро слѣдъ туй Исперихъ заедно съ ордата си прѣминалъ окопа и достигналъ до областта на гр. Варна, дѣто и рѣшилъ да се посели. Но надали може се допустить, че движението на Испериха по-навътрѣ отъ клисуритъ е вървѣло тѣй бързо. Слѣдъ като се настанили прѣдѣлитъ ни въ страна до Стара-планина, тѣ почнали да господаруватъ надъ заваренитъ тукъ словѣнски племена, отъ които едно — сѣверитъ — сж се прѣселили на изтокъ къмъ Мопунненския и Гулинския проходи, а останалитъ седемъ на югъ и западъ, послѣднитъ за защита отъ аваритъ. Излиза, че е билъ сключенъ договоръ между българитъ и словѣнитъ, по-право между Испериха и прѣдставителитъ на послѣднитъ. Исперихъ отъ Добруджа билъ потеглялъ право на югъ и се заплѣлъ на сѣверъ отъ Варна въ добричскитъ полета, слѣдъ което се е разположилъ на Каспечанското издигнато плато, дѣто се е основалъ отъ него около днешното село „Абоба, дагълатъ“ (станъ), заемащъ около 23 кв. километра и заобиколенъ съ високъ околъ, е турилъ основата на бъдещата първа българска резиденция на българскитъ владѣтели. Стариятъ Константинъ Поглотъ се принудилъ да сключи миръ съ Испериха въ 679 г. подъ условие да плаща Византия годишенъ данѣкъ на България. Императоръ Константинъ V. Копронимъ (741—775) е водилъ люти войни съ нашитъ прѣдѣди. Въ 766 годъ византийски царъ проимналъ много навътрѣ въ Аспарухова (Испе-

рихова, Придунавска) България, докѣ го е надвилъ царътъ ни Тохту, въ 765, между Дунава и Варна. Слѣдъ императоръ въ май 714 е пратилъ 2200 ладии да влѣзатъ въ Дунава, а на конницата си заповѣдалъ да нахлуе въ България. Флотата му е стигнала само до гр. Варна. Тогавашниятъ ни царъ Церихъ (Телерихъ) сключва миръ съ императора. На втората година, 775, императорътъ въ августъ трѣгва отново противъ България, като се опѣта за Силистра; но победена се, връща се и по пътя умира. По-сетнѣ, въ 811, императоръ Никифоръ I Геникъ е обявилъ война на България; той първо е побѣдилъ царя ни Крума, който се е качилъ на българския прѣстолъ около 802—807 и който е сполучилъ да присѣдини Панонска, наричана още Аварска България, къмъ Дунавска България, и по такъвъ начинъ е станала държавата му много силна. Въ 812 Крумъ поразява Никифора като прѣвзема и Вурганъ, въ 813 той обсажда Одринъ, и тогавъ около 40000 пѣлници били откарани съ одринския епископъ Манукъ въ сѣверодунавска България. Още при Крума имало въ Добруджа и въ цѣла България повече християни; тоя ни царъ позволялъ на християнскитъ проповѣдници да пропагандиратъ свободно християнството. Крумъ се поминналъ на 13 априлъ 815, за голѣма радостъ на Византия и за не по-малко щастие на Балканска България, които отъ тоя нашъ царъ е почнала да удри назадъ.

(Слѣдва.)

(Списък № 44.)

М а р т и р о л о г ъ

На българите и турците—добруджански граждани, които ромъните сж отвлѣкли като заложници и държатъ за-
творени въ саяхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мъчителски режимъ.

Продължение отъ брой 43.

с. Алималий (Силистренско)

1198 Панафотъ Ивановъ 15 г.
1199 Зоя Иванова 12 г.
1200 Мария „ 10 г.
1201 Златка „ 8 г.
1202 Куна „ 6 г.
1203 Петъръ Ивановъ 1 г.
1204 Злата Петрова 75 г.
1205 Ивана Якулова 35 г.
1206 Ивана Якулова 13 г.
1207 Тодорка „ 10 г.
1208 Игната Петкова 65 г.
1209 Петка „ 18 г.
1210 Игната Жекова 12 г.
1211 Маринъ Жековъ 10 г.
1212 Куна „ 8 г.
1213 Тона „ 6 г.
1214 Янка „ 4 г.
1215 Пена „ 26 г.
1216 Иванъ „ 1 г.
1217 Иванка Иванова 7 г.
1218 Стоянъ Иордановъ 1 г.
1219 Недѣлко Тонковъ 50 г.
1220 Яна Недѣлчева 50 г.
1221 Тона Вѣрева 25 г.
1222 Вѣлю Геновъ 25 г.
1223 Янка Недѣлчева 5 г.
1224 Неда Кодицова 60 г.
1225 Станчо Ангеловъ 70 г.
1226 Гана Станчева 70 г.
1227 Вѣла Тодорова 40 г.
1228 Димитъръ Тодоровъ 7 г.
1229 Гана Тодорова 1 г.
1230 Иордана Ангелова 30 г.
1231 Станчо Ангеловъ 10 г.
1232 Иванка Ангелова 8 г.
1233 Гана Ангелова 2 г.
1234 Стояна Славова 60 г.
1235 Кирана Георгева 35 г.
1236 Иванка „ 14 г.
1237 Маринъ Георгева 12 г.
1238 Иванчо „ 10 г.

1239 Стоянка Георгева 5 г.
1240 Киранка „ 1 г.
1241 Енчо Драгановъ 60 г.
1242 Ивана Енчева 60 г.
1243 Иванчо Енчевъ 17 г.
1244 Иорданъ „ 14 г.
1245 Христа Георгева 30 г.
1246 Дяка Георгева 9 г.
1247 Велика „ 7 г.
1248 Петъръ Георгева 3 г.
1249 Злата Атанасова 40 г.
1250 Георги Атанасовъ 16 г.
1251 Петра Атанасова 13 г.
1252 Христо Атанасовъ 10 г.
1253 Тодоръ „ 8 г.
1254 Станчо Иваневъ 48 г.
1255 Деда Станчева 48 г.
1256 Тодорка „ 18 г.
1257 Кадинъ Станчевъ 15 г.
1258 Иванчо „ 14 г.
1259 Маринъ „ 12 г.
1260 Станчо „ 8 г.
1261 Кулю Ангеловъ 58 г.
1262 Стефана Кулева 56 г.
1263 Петра „ 19 г.
1264 Ивана „ 17 г.
1265 Киру Мановъ 58 г.
1266 Минка Карова 56 г.
1267 Димитъръ Кировъ 19 г.
1268 Маринчо „ 12 г.
1269 Иванка Кирова 5 г.
1270 Рука „ 8 г.
1271 Цана Мирчева 50 г.
1272 Тодоръ Мирчевъ 16 г.
1273 Илия Мирчевъ 8 г.
1274 Гицо Калиновъ 65 г.
1275 Николина Мирчева 23 г.
1276 Иванко Христова 5 г.
1277 Иванчо Христовъ 2 г.
1278 Неда Гицова 64 г.
1279 Тодора „ 18 г.
1280 Елена Калинова 37 г.
1281 Неда „ 9 г.
1282 Недѣлка Калинова 12 г.

1283 Иванчо Калиновъ 6 г.
1284 Иванка Иванова 28 г.
1285 Неда „ 1 г.
1286 Тодоръ Тодоровъ 56 г.
1287 Гергина Тодорова 58 г.
1288 Николина Тодорова 36 г.
1289 Гергина „ 8 г.
1290 Стояна „ 4 г.
1291 Гергина Петрова 25 г.
1292 Иванка „ 2 г.
1293 Иордана Русева 41 г.
1294 Яна „ 10 г.
1295 Мария „ 8 г.
1296 Тодоръ Русевъ 9 г.
1297 Тодоръ Русевъ 5 г.
1298 Кулю Желѣзковъ 50 г.
1299 Тодора Кулева 32 г.
1300 Елена Кулева 19 г.
1301 Георги Колевъ 17 г.
1302 Мария Колева 8 г.
1303 Иорданъ Колевъ 5 г.
1304 Желѣзко Николовъ 75 г.
1305 Янко Желѣзковъ 56 г.
1306 Кулю Мариновъ 52 г.
1307 Злата Кулева 50 г.
1308 Тодоръ Кулевъ 16 г.
1309 Димитъръ Кулевъ 19 г.
1310 Марина Димитрова 20 г.
1311 Петра „ 1 г.
1312 Митана Атанасова 28 г.
1313 Петко Атанасовъ 1 г.
1314 Маринъ Аврамовъ 80 г.
1315 Петра Маринова 80 г.
1316 Буда Янкова 79 г.
1317 Никола Маринова 35 г.
1318 Куна Николова 8 г.
1319 Марина „ 6 г.
1320 Янко Николовъ 3 г.
1321 Яна Еленова 20 г.
1322 Ради Димитровъ 48 г.
1323 Иванчо Радевъ 12 г.
1324 Стефана Радева 17 г.
1325 Петрана „ 9 г.
1326 Димитъръ Ангеловъ 80 г.

1327 Кирана Димитрова 80 г.
1328 Станко Дакѣловъ 85 г.
1329 Митана Славова 35 г.
1330 Маринъ „ 10 г.
1331 Иванчо Славовъ 8 г.
1332 Станчо „ 6 г.
1333 Петъръ Тодоровъ 50 г.
1334 Мария Петрова 48 г.
1335 Петко Петровъ 16 г.
1336 Дека Петрова 10 г.
1337 Тодора „ 8 г.
1338 Иванка „ 2 г.
1339 Енчо Станевъ 58 г.
1340 Вѣлка Енева 58 г.
1341 Рука „ 19 г.
1342 Елена „ 16 г.
1343 Енчо Еневъ 10 г.
1344 Митана Иванова 24 г.
1345 Ангелъ Ивановъ 2 г.
1346 Василь Еневъ 18 г.
1347 Рука Станевъ 46 г.
1348 Параскева Русанова 45 г.
1349 Станю Русановъ 17 г.
1350 Николай „ 18 г.
1351 Марийка Русанова 10 г.
1352 Радоу Русановъ 6 г.
1353 Тодора Илиева 45 г.
1354 Маринъ Илиевъ 19 г.
1355 Иена Маринова 19 г.
1356 Марина Илиева 18 г.
1357 Петрана „ 12 г.
1358 Георги Илиевъ 11 г.
1359 Анастасъ „ 10 г.
1360 Кадина Илиева 9 г.
1361 Драгана „ 13 г.
1362 Ивана Спасова 32 г.
1363 „ „ 12 г.
1364 Георги Спасовъ 8 г.
1365 Мита Спасова 4 г.
1366 Димитъръ Д. Мантовъ 58 г.
1367 Стояна Димитрова 56 г.
1368 „ „ 28 г.
1369 Иорданъ Димитровъ 7 г.
Слѣдъ.

Забѣлка. Упомянатъ се всички общини и частни лица, които забѣлжаватъ грѣшки и опущения въ списъците да ги съобщаватъ въ редакцията.

О Б Я В Л Е Н И Я

Важно за гр. Добричъ!

ВЪ ВѢСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ

„КУРИЕРЪ“

на

Ненко Н. Бакърджиевъ

ГР. ДОБРИЧЪ

ул. „Мария Луиза“ № 9.

Приема реклами, обявления, годежи и свадбени
извѣстия, скръбни вѣсти, похвали, благодарности и
други подобни

за в. „Добруджа“

и всички други софийски вѣстници и списания
съ най-износни цѣни.

Въ агенцията се продаватъ всички български вѣст-
ници и списания, има на разположение всички из-
дѣлки до сѣга броеве отъ в. „ДОБРУДЖА“.

Записва абонати на в. „Добруджа“.

НАСТОЯТЕЛЪ ЗА ГР. ДОБРИЧЪ

НЕНКО Н. БАКЪРДЖИЕВЪ

клонъ отъ Командитното вѣстникарско друж. „Куриеръ“,
1—10

ДОБРУДЖАНЦИ

Най-голямъ изборъ отъ училищни принадлежности и
ПОМАГАЛА, учебници отъ автори и издателства за
ВСИЧКИ ОСНОВНИ И ПРОГИМНАЗИАЛНИ училища
Тетради разни лѣпирки и вѣщества хартии, блок-
чета за свободно рисуване.

Всички видове настели, водни и бляжни бѣи
Ръководства и упътвания за преподавателитъ по
всички прѣдмети и автори

Складове на всички литературни четива за училищни
библиотеки и учащата се младежъ отъ издателствата
Всемирна, Образователна, Биографическа, Художест-
вена, Класическа, Мозайка, Самообразование, Минай-
ковъ, Лесичковъ, Давовъ, Ефр. П. Христовъ, Футековъ
и Миладиновъ. Рѣчници и правописи на чуждитъ думи
въ български езикъ. Нѣмски, френски граматика, хри-
стоматии и разговорници.

Мастила, тетрадки, пера, линии четвъртити и плоски,
тризълници, транспортири, перголи. Музикални, инди-
гови, повивателни, бѣли чисти и чертани хартии. Подлист-
ници, тевтерчета, бѣлѣжници, пликони. Най-голямъ изборъ

Урежда всички училищни частни
и обществени библиотеки

Съ най-износни цѣни

Книжарница—ВИКАРОВЪ—Добричъ

2—10.

БЪЛГАРСКИ ТЪРГОВСКИ ВѢСТНИКЪ BULGARISCHE HANDELSZEITUNG

Органъ за финансови, търговски, земеделски, промиш-
леностъ, съобщения и политика.

С О Ф И Я

излиза ежедневно на български и
нѣмски езикъ. Една прѣвзходно
организирана служба за свѣдѣния
изъ всички търговски центрове,
както и многобройнитъ оригинал-
ни статии на извѣстни специалис-
ти отъ България и странство върху
всички национални и научни въ-
проси на Балкана правятъ този вѣст-
никъ единъ необходимъ съветникъ
на занимаващия се съ търговия.

Абонирания ставатъ при всички пощенски станции, както
и при Администрацията на вѣстника.

София, Вул. Дондуковъ 30. Аб-
наментъ: год. 26 лв., 1/2 г. 13 лв.,
1/4 год. 6.50 лв. Единъ брой 10 ст.

Настоятелъ Ив. Ж. Ивановъ

4—6